

GRAFZERKEN IN DE NED. HERVORMDE KERK VAN OUD-BEIJERLAND

door
P. Doolaard

*Eerder gepubliceerd in 'Ons Voorgeslacht', jrg. 23 (1968), een uitgave van de
Zuidhollandse Vereniging voor Genealogie*

Ter gelegenheid van herstellings- en verbeteringswerkzaamheden, aangevangen in augustus 1966, aan de uit ongeveer 1560 daterende dorpskerk van Oud-Beijerland, is het mogelijk geweest van een aantal grafzerken de opschriften op te tekenen.

De zerken, die tot dan toe door een houten vloer aan het gezicht werden onttrokken, werden zichtbaar, doordat een gedeelte van de vloer moest worden vernieuwd.

Reeds in 1926, bij de laatste uitbreiding van de kerk, zijn van een aantal zerken de opschriften opgenomen. (Nederl. Leeuw, maart 1926).

Van de helft van het totaal aantal zerken zijn nu, naar schatting, de opschriften bekend.

Alle zerken zijn thans weer door een houten vloer aan het gezicht onttrokken. Een aantal van de blootgekomen zerken zijn opgenomen en elders in de kerk onder de vloer geplaatst.

Ten gevolge van vroegere verbouwingen zijn enkele zerken sterk beschadigd (o.a. verwarmingsaanleg). Van een aantal zerken kon het opschrift ten gevolge van slijtage niet meer worden ontcijferd.

Op enkele uitzonderingen na is van alle zerken de afbeelding op het wapenschild uitgehakt.

Dat dit gebeurd is, is bewezen uit de kerkrekeningen.

De kerkrekening van 1795, toen Pieter van Doornen en Leendert Ariens Verhagen kerkmeesters waren, vermeldt, dat aan Michiel Tempelaar, metselaar, is betaald f 40.2.8, voor het afnemen der wapenborden, het uithakken der zerken, zand, tras en arbeidsloon.

Aan R. Arrenberg en zoon te Rotterdam, courantier, werd 7 gulden, 6 stuivers betaald wegens twee maal adverteren in de Leidse en Rotterdamse courant, met het afnemen der borden.

In 1796 brachten de wapenborden met een iepenboom van het kerkhof, f 26.2.6 op. Het nog in de kerk aanwezige rouwbord van Jacoba Catharina van Schoonhoven, is destijds bewaard gebleven, omdat deze ambachtsvrouw in 1794 was overleden en het bord eerst in 1796 in de kerk werd geplaatst.

1. Afm.: 90 x 190.

Hier leit begraven Lisabeth Goose, weduwe wile van Cornelis Leendertse Roobol, sterf den eersten july anno 1629 oudt sinde 78 jaeren.

Hier leit begraven Fop Foppen Jonghman out 45 jaar sterff den 24 october 1630.

2. Afm.: 85 x 185.
 Hier leyt begraven Josyna Pardaens huysvrouw van Hillart van Megen sterff den 21 augusty 1624.
 Hier leyt begraven..... (onleesbaar)
 Hieronder: 2 wapenschilden in een uitgehakt rond, waarvan het linkse een ruitvormig schild.
3. Afm.: 70 x 185.
 In uitgehakt rond een wapenschild waaronder:
 Hier leyt begraven Willem Jansen Tichelaar in sijn leven.. ... (onleesbaar door breuk) van Out Beyerlant gestorven den 6 december anno 1649.
4. Afm. 70 x 185.
 In verdiept rond een wapenschild waaronder:
 .. 1650 out 22 jaar en Magdalena Joris Hopsomers, moeder van den voornoemden Oudenrijck oudt 62 jaer is ghestorven op den 21en augustus 1666.
5. Afm.: 70 x 185.
 Hier leit begraven Gerrit Teunisse Pappé in sijn leven was armmeester van Out Beyerland (onleesbaar).
 Hieronder een huiskerk.
6. Hier leit begraven Aeriaenken Anthonis Jaspers z.d. zij sterf den XXVlen october anno 1615.
 Hieronder het wapen bestaande uit een schild beladen met 3 lopende eenden, 2 boven, elkaar aanzierend, de onderste, groter afgebeeld, naar links ziende.
7. Afm.: 69 x 185.
 Hier leyt begraven M Bastiaans (onleesbaar).
 Waaronder in verdiept rond een wapenschild.
8. Afm.: 68 x 185.
 In verdiept rond wapenschild waaronder:
 .. ende .. mitsgaders sijne huysvrouw Elisabeth Ariens de Jongh, sterft den 17 februarie 1679 out sinde 60 jaeren.
9. Afm.: 87 x 200.
 Eigen gecogt graf.
 Hier leyt begraven mejuffrouw Petronella den Boer, in haar Ed. leven echtgenote van den Heere Adriaan van der Geer Az. sterft in den Heere 7en mey 1820 in den ouderdom van bijna zes-en veertig jaren.
10. Afm.: 80 x 190.
 Zerk is nog slechts half aanwezig, bij aanleg van de centrale verwarming is de helft van de steen afgehakt.
 In verdiept rond, wapenschild, waaronder:
 Hier leyt begraven Jacob Beymont in syn leven secretaris van Out Beyerland sterff den 26 december 1661, oud sijnde 61 jaren ende Johanna de Vlieger sijn huisvrouw sterf den 21 april 1648 oud sijn jaren.
11. Afm.: 72 x 190.

In verdiept rond, wapenschild gedekt met helm.
Op het schild in rechter boverrhoek nog een schild.
Opschrift: Hier leyt begraven Engel Dirckxz. Visser, Ouderling, ovt sijnde 69 ? jaer sterf den 27 sept. 1654.

12. Afm.: 72 x 190.
Hier leyt begraven Baerigen Cornelijs in haer leven huysvrouw van Aryen Pietersen Bauckelaer sterff den twaalfden maert anno sestyen hondert drye ende dartigh out sijnde viftygh yaren.
Ende Teunis Aertsse Verstolck, in sijn leven, schepen alhier, ovt sijnde 66 ijaeren, sterft den 7 october 1668, mitsgaders Neeltien Jans van Emmerseel, syn huysvrouw out synde 51 jaeren sterf den 27 september 1666.
13. Afm.: 68 x 190.
Hier leyt begraven Wouter Anthonisse in syn leven heemraet van Out Beyerlandt sterff den 4 november ovt 73 jaar anno 1650.
Hier leyt begraven Anneken Adriaen dochter in haer leven huysvrouw van Wouter Anthonissens.
14. Afm.: 115 x 190.
Zeer fraai bewerkte steen. Het schild gekroond met helm en antieke vlucht.
Vier kwartieren:
Pandelaert Muysenhoe
van de Moere Lhermyte
Hier leit begraven den Ed. Heere Johan Pandelaert van Beyerlandt.
Van het verdere opschrift kon niets worden waargenomen, daar de steen slechts gedeeltelijk zichtbaar was.
15. Afm.: 68 x 190.
Hier leyt begraven Aryen Ioosten ovt schepen alhier in Ovt Beyerlant, sterft den 13 november 1665, ovt iaren.
16. Afm.: 72 x 190.
Hier rust Abigail Antonisdr. huysvrouwe was van Adriaen de Vlieger. sterf de 3 avgustus Anno 1652 out sinde 72 jaeren, ende Adriaen de Vlieger in sijn leven ouderling van Out Beyerlant.
17. Afm.: 73 x 190.
Hier leyt begraven Pieter Foppensen hy sterf den 23 october anno 1641 out sijnde 62 jaeren ende Elisabeth Leenders, zy sterff den 20 december anno 1648, out sijnde 75 iaren.
18. Afm.: 70 x 190.
Hier leyt begraven Neeltien Aers de huisvrou van Jan Geulen (of Geylen) out 48 iaer sterf den 18 october int iaer 1639.
19. Afm.: 100 x 190.
Boven het opschrift een alliantiewapen waarvan het linkse schild ovaal. Helmtéken: helm waarboven antieke vlucht, tussen vleugels is ook iets weggekapt.

- Hier leyt begraven Willem Jacobsen de Bijl sterff den 23 Mey Ao 1659 out synde 62 iaeren ende syn huisvrouw Trijntie Pieter Visscher sterff den 13 November Ao 16.4 out synde 49 jaren.
20. Afm.: 170 x 190.
Op deze zeer rijk versierde en geornamenteerde steen staat een wapenschild met helmteken: een helm met een vlucht.
Hier leyt begraven Jan Pieters Bijl ovt 77 jaer sterf den 20 augusty 1619.
21. Afm.: 86 x 200.
Op de steen stond een randschrift, dat was uitgebeiteld; de naam Jochemsen kon nog worden gelezen.
Hier leggen begraven Gerrit Jansz van Sassem in sijn leven afslager van de visch is gestorven op den 7en december anno 1636 oudt sijnde 79 iaeren mit sijn huisvrou Cuniera Jacobsdr. is gestorven den eersten december anno 1622.
Hieronder een wapen met als helmteken: helm met antieke vlucht, hieronder nog een wapenschild.
22. Afm.: 7.5 x 200.
Hier legt begraven Hendrickie Groosendr. huisvrouw van Pieter Verhagen sterff den 8en Mey Anno 1661 ende Leendert Pieter Verhagen out ontrent 47 iaeren is gestorven op den 17en augustus anno 1670.
Hieronder wapenschild gedekt met helm.
23. Afm.: 70 x 200.
Hier leyt begraven Cornelis Jans van Sijdervelt out sijnde 78 jaeren sterf int jaer ons Heeren 1628 op den 5de dach van Mey.
Hieronder wapenschild.
Ende Flortyen Ians sin huisvrou sterft op den 26 maert 1650 ovt sinde tachtigh iaer.
24. 70x 120.
Hier leyt begraven Clementia Jansdochter in haar leven huisvrouwe van Willem Janssen van der Graeff sterft den Xen december Ao 1632.
Ende deselve Willem Iansz van der Graeff sterff den Ien january 1651 oud 79 iaeren.
25. ca. 70 cm. breed.
Van deze zerk lagen diverse stukken verspreid. Aan de bovenzijde waren nog 2 volkomen intact zijnde wapens aanwezig. Het rechtse is een laat renaissance schild met daarin een werelddbol met beslag (of mogelijk een rijksappel of aardeteken, onzeker door breuk van de steen).
Het linkse schild is een puntstaande ruit beladen met een hart waar doorheen een bourgondisch kruis.
Van het opschrift kon worden ontcijferd:
..... van Cornelis Cornelisse on
..... .gen boerhuisvrouw van Heinderick Ariense de longh, kerckmeester alhier ovt 21 iaeren
26. Sepulture van Adriaen Cornelissen van Rooijen sterf den 5en November Ao 1616.
Hieronder:
Hier leijt begraven Adrianus van Berkel, obijt Den XIden Ianuari XVIcXCIX out XXV jaeren VIII maenden.

Wapen: voorstelling op het schild uitgekapt.

27. 2 wapenschilden zonder voorstelling.
Hier leijt begrave Yfken Ariens Wijgaertsberch, de huijsvrov van Ion Ianssen de Laet ende is gestorven den IVen December 1632.
Hier leyt begraven Ianneken Iansdr. de Laet, de huijsvrov van Cornelis Willemsen Abbenbrovck en is gestorven den 18 April 1648.
Hier leijt begraven Ian Iansse de Laet en is gestorven den 7 Ivny 1648.
Alsmede Iannetgie Abbenbroeck huysvrov van Hendrick van Bergen, sterft den 3 April 1675, ovt 46 Iaer.
28. Hier leijt begraven Iacop Pietersen Slijckboer, sterff den 5 Febrwary Anno 1648.
Ende Pieter Jacobsz. Slijckboer, sterf den 16 Mei 1659.
29. Hier leijt begraven Lijsbeth Staesen, Hvysvrovwe van Aryen Tvenissen Backer, sterf den 13 April 1647.
30. Wapen, waarvan de voorstelling op het schild is weggebeiteld; helmteken: een vlucht.
Hier leijt begraven Adriaen Iorisse Hopsomer in sijn leven Dijkgraef van de sviijt Beijerlanden en den Polder Eendracht, Dijkheemraet van Ovt en Nieww Beijerlant, mitsgaders Rentmeester van den Hoochedelen Heer van Braeckel ovt 69 Iaren, gestorven den 11 October Ao 1676.
Hier leijt begraven Yoris Adriaensz. Hopsomer, gestorven int Yaer Ano 1651.
31. Hier leijt begraven Annetgen Cornelisdochter Robbe in haer leven geweest de huijsvrov van Dirck Adriaensen Luchtenburch ovt ontrent 57 Iaer is gestorven den 7 Iuny Anno 1640.
32. Hier leijt begraven Elisabet Lavrens Hvysvrov van Ian Stevense Kapiteyn sterf den 1 Ianvary 1649 ovt sijnde 73 Iaren.
33. Wapen: voorstelling op het schild uitgekapt.
Hier leijt begraven Pieter Dirckse Visser sterf den 10 October int Iaer 1645 ovdt 64 Iaer ende syn hvysvrov Aeltien Dierckx sterf den September int yaer 1631 ovt 52 Iaer.
34. Alliantiewapen: op de schilden valt niets meer waar te nemen; helmteken: een vlucht.
Hier leijt begraven Jacob Cornelis van Roijen sterff den 16en Maert 1618 out 53 jaer ende sijn huvsvrov Tryntgen Pouwels Dr. sterff Den ... December 1632 out 54 jaer ende Pouwels Jacobs van Roijen sterff den 20ste January 1626 out 29 Jaer.
Weer een alliantiewapen; als voren.
Dirck Visser in sijn leven rentmeester en Penninckmeester van de Zuyt Beyerlanden obijt den 30 January 16.1 out 62 jaren.
Adriana Verschuering Huijsvrouw van Dirck Visser Rentmeester en penninckmr. van de Beijerlanden obijt den 3en November 1678 ovt 50 jaren.
35. Alliantiewapen; op de schilden valt niets meer te onderscheiden; helmteken: een vlucht.
Hier leijt begraven Cornelija Cornelisdr. de huysvrou van Adrian Jacobs van Royen sterf den 21 Juny Ano 1642 oudt 40 (49?) jaren ende Machteld van der Graef sijn twee(de) huysvrouw sterf den 29 November anno 1644 oudt 43 jaren ende de Heer Dijkgraef Adryan van Royen sterf den 13 Desember ano 1657 oudt 58 jaeren.
36. Alliantiewapen; als voren; geen helmteken.

- Hier leijt begraven Stijntge.. . de huysvrou van Hendrick Govertse van Ravesway sterf den ... Febr. van Ano 1635 oudt ... jaer ende Meyntgen Jacobsdr. van Royen sijn tweede huysvrou sterf den 1en October Anno 1648 oudt 48 jaeren.
37. Alliantiewapen; als voren; geen helmteken.
Rustplaetse van Cornelia Cornelis van Royendr. huysvrou van Jan Cornelisz. Robbe out sijnde 57 jaren sterf den 7 October 1659 ende Geertruyt Jans Robbedr. ovt synde 21 jaren sterf den 2 Febrwary 1653.
 38. Hier leijt begraven Robbe sterf den ... januarius 1628, out sijnde 50 jaer ende syn huysvrou Roetie Ariensdr. sterf den 21 januarius 1638 ovt synde 57 jaer.
 39. Wapen: de voorstelling op het schild uitgekapt; helmteken: een vlucht.
Hier leijt begraven Bastiaen Odvlphusen van der Houch in sin leven schepen ende Heemraedt van Ovt Beierlandt naer dat hij 71 Yaeren was oudt ende over de viftich Yaeren getrovt met sin eerste huisvrov ende Cunera Hendricxdr. syn Huysvrov sterft den 3e avg 1651.
 40. Wapen: als voren; geen helmteken.
Hier leit begraven Dierick Adriaenszoon van Driel. Hi sterf in den XVII December anno 1594.
 41. Wapen; op het schild niets te onderscheiden; helmteken: een vlucht.
Onder aan de zerk (waarschijnlijk latere eigenaar):
Hier leijt begraven Maria Gisbrechts van der Brovck sterft den 8 Mey 1651.
 42. Hier leijt begraven Jochem Hendricksen Kranendonck gestorven op den 12en Febrwary 1652.
 43. Hier leijt begraven Sijchien Bartholomeusdr. de huysvrov van Pieter Geeritsen Wagenmaecker sterf den 8e January Ao 1655.
 44. Jan Bastiaense Spruijt.
 45. Hier leijt begraven Willem Jacobsen de Baen out sijnde 59 jaeren ende sterf den 10 October anno 1651.
Ruitvormig wapenschild waarvan de voorstelling is uitgebeiteld.
 46. Wapen; op het schild niets meer te onderscheiden.
Hier leit begraven Liedewij Jacobsdr. laetste weduwe van Jacob Segerse Cranendonck in sijn leven Dijkgraef van Oudt Cromstrien sterft de 7e Marty ao 1627.
 47. Wapen als voren.
Hier leit begraven Borger Claess in zijn leven Gouverneur van Beyerlant en is in den Heere gerust op den XXVI aprilis oud sijnde 56 jaeren.
 48. Hier leit begraven Aeriaan Claasen Goudswaart in zijn leven dijkgraef ende schepen van Hekeling is in den Heere gerust op den 24 December Anno 1683 oud zijnde 68 jaren ende Sijtie zijn huysvrou sterf den 20 May Anno 1685 out zijnde 70 jaeren.
 49. Hier leit begraven Janneken Adriaendochter in haer leven huisvrouw van Wouter Teunissen gestorven int jaer onses Heer Anno 1617 den dertienden December.

50. Jan Theunis Jansen Ypelaer in sijn leven schepen van Oudt Beyerland sterft den 3 October 1652.
51. Rustplaatsen van Catarina Cornelis Vinck, die eerste huisvrouw was van Jan van de Graef, sij sterf den 29 April 1652 oud 49 jaren, ende hij (verder niets vermeld).
52. Hier leit begraven Bastijaen Joosten in sijn leven Schepen alhier in Out Beyerlant ende sterf op den lesten December ...
53. Bastiaen Spruyt (verder alle letters en cijfers uitgehakt).
54. Hier leit begraven Cornelis Jacobsen van Esch is gestorven op den 24 February Anno 1669.
Hier leit begraven Jacob Cornelise van Es sterf den 1 February 1674 Zijnde 68 jaren ende zijn vrouw Fijchje Jans Bos, sterf de 12 October 1680 ovt zijnde 79 jaren.
55. Hier leit begraven Cornelis Aryensen ...eijer sterf den 23 mej 1650 out sijnde .0 jaer ende sijn huysvrov Bestiaentie Cornelis sterf den 20 Jvly 1652.
56. Wapen; voorstelling op het schild uitgebeiteld
I.I V.G.
Hie leijt begraven Jannitge Ariens in haer leven de huisvrowwe van Joost Jacobse van Govtwaert Ano 1656 is gestorven den 26 Augustus.
57. Hier leijt begraven Neeltien Dingemans Hoecxwech jongedochter sterf den 21 en November anno